

ATHANASIUS SAINT

DECLARATION OF FAITH,
IN LATIN AND THE
ORIGINAL GREEK

Athanasius Saint
Declaration of Faith, in
Latin and the Original Greek

*http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=24167100
Declaration of Faith, in Latin and the Original Greek:*

Содержание

Declaration of Faith	5
Конец ознакомительного фрагмента.	12

**Patriarch of Alexandria
Saint Athanasius
Declaration of Faith, in
Latin and the Original Greek**

**Declaration of Faith
In Latin and the Original Greek
By Saint Athanasius**

Bishop of Alexandria

Doctor of the Church

Who Attended the First Council of Nicaea

And Fought Courageously Against the Arian Heresy
Ἀθανασίου πίστεως

παντοκράτορα, πάντων ποιητὴν ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων, τὸν ἔχοντα ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ εἶναι· καὶ εἰς ἓνα μονογενῆ Λόγον, Σοφίαν, Υἷον, ἐκ τοῦ Πατρὸς ἀνάρχως καὶ ἀϊδίως γεγεννημένον², Λόγον δὲ οὐ προφορικόν,³ οὐκ ἐνδιάθετον, οὐκ ἀπόρροιαν τοῦ τελείου, οὐ τμησιν τῆς ἀπαθοῦς φύσεως οὔτε προβολήν, ἀλλ' Υἷον αὐτοτελεῖ, ζῶντά τε καὶ ἐνεργοῦντα, τὴν ἀληθινὴν εἰκόνα τοῦ Πατρὸς⁴, ἰσότιμον καὶ ἰσόδοξον· τοῦτο γὰρ ἐστι, φησί, τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς, Ἵνα καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα, οὕτω τιμῶσι καὶ τὸν Υἷον. Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, ὡς φησιν Ἰωάννης ἐν Καθολικαῖς⁵ τό· Ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ

² Seguerianus, γεγεννημένον.

³ Hæc in Eusebianos dicta esse videntur. qui fidei Nicænæ ob vocem ὁμοούσιον subscribere renuebant. Ἐπεὶ γὰρ, ut scribit Socrates *Histor. eccles. lib. I, c. 8*, ἔφασαν ὁμοούσιον εἶναι ὃ ἐκ τινός ἐστιν ἢ κατὰ μερισμὸν ἢ κατὰ ρεῦσιν ἢ κατὰ προβολήν· κατὰ προβολήν μὲν ὡς ἐκ ριζῶν βλάστημα, κατὰ δὲ ρεῦσιν ὡς οἱ πατρικοὶ παῖδες, κατὰ μερισμὸν δὲ ὡς βώλου χρυσίδες δύο ἢ τρεῖς· οὐδὲν δὲ τούτων ἐστιν ὁ Υἱός, διὰ τοῦτο οὐ συγκατατίθεσθαι τῇ πίστει ἔλεγον. Id est, *Nam quoniam consubstantiate illud esse aiebant quod ex alio est vel partitione, vel fluxu, vel projectu: projectu quidem ut ex radicibus germina: fluxu ut ex parentibus liberi: partitione vero ut ex auri massa duæ vel tres phialæ: nullo porro horum modo Filium Dei esse, idcirco in eam fidem se consentire non posse asseverabant.* Notandum tamen auctores mediæ et infimæ ætatis voce προβολή uti ad significandam processionem Spiritus sancti; ipsumque Joannem Damascenum, Patrem appellare προβολέα τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ut videre est lib. I *Orthod. fid.*, c. 9 et 13.

⁴ Gobler. et Felckm. I anon., post εἰκόνα τοῦ Πατρὸς, omissis interjectis, statim subdunt, Ἵνα καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα, etc. Ibid. Reg. post καθὼς addit φησί

⁵ Gobler. et Felckm. I anon., ἐν τῇ Καθολικῇ. Mox Reg., ἐν τῷ ἀληθινῷ αὐτοῦ Υἱῷ Ἰησοῦ Χριστοῦ ut et habent aliqui mss. Novi Testamenti edit. Oxon. 1675, qui tamen Υἱῷ ante αὐτοῦ præmittunt. Paulo post art. ἢ post ζωῆ deest in Seguer.

Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος· παντοκράτορα ἐκ παντοκράτορος· πάντων γάρ, ὧν ἄρχει ὁ Πατήρ καὶ κρατεῖ, ἄρχει καὶ κρατεῖ καὶ ὁ Υἱός⁶. ὅλος ἐξ ὅλου, ὅμοιος τῷ Πατρὶ ὧν, ὡς φησιν ὁ Κύριος· Ὁ ἐμὲ ἐώρακὼς ἐώρακε τὸν Πατέρα. Ἐγεννήθη δὲ ἀνεκφράστως καὶ ἀπερινοήτως· Τὴν γὰρ γενεὰν αὐτοῦ⁷. τίς διηγῆσεται; ἀντὶ τοῦ, οὐδεὶς· ὃς ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων κατελθὼν ἐκ τῶν κόλπων τοῦ Πατρὸς, ἐκ τῆς ἀχράντου Παρθένου Μαρίας τὸν ἡμέτερον ἀνείληφεν ἄνθρωπον, Χριστὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑπὲρ ἡμῶν παθεῖν παρέδωκεν ἰδίᾳ προαιρέσει, ὡς φησιν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς αἴρει τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ἐν ᾧ ἄνθρώπῳ σταυρωθεὶς καὶ ἀποθανὼν ὑπὲρ ἡμῶν, ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καὶ⁸ ἀνελήφθη εἰς οὐρανοὺς. Ἀρχὴ ὁδῶν κτισθεὶς ἡμῖν, ἐν τῇ γῆ ὧν, ἡμῖν

⁶ Sic Reg. Gobler. et Felckm. 1 anon qui tamen duo ultimi, καὶ ὁ Υἱός, inter ἄρχει et καὶ κρατεῖ interponunt. Alii mss. et editio Commel. καὶ ὁ Υἱός omittunt.

⁷ Sic Seguer. et versio Græca Isaiaë. Editi, αὐτῷ. Quæ mox sequuntur, refert Facundus Hermianensis lib. XI *Pro defensione trium capitulor.*, cap. 2, his verbis: *Dicit itaque idem beatus Athanasius in expositionem Symboli: Qui in fine sæculorum descendens ex sinu Patris, ex immaculata Virgine Maria nostrum assumpsit hominem Jesum Christum, quem pro nobis passioni tradidit.*

⁸ Sic Regius ms. In aliis vero et editis καὶ deest. Quæ sequuntur, habet Facundus eodem loco his verbis: *Principium viarum conditibus nobis est in terra, quas (forte in qua) nobis ostendit de tenebris lumen, salutem ex errore, vitam ex mortuis, introitum ad paradisum, de quo exclusus est Adam, in quem iterum intravit per latronem, sicut dixit Dominus: Hodie mecum eris in paradiso (Luc. XXIII, 43), quo et Paulus intravit, ascensum in cælum quo præcursor pro nobis ingressus est Dominicus homo, in quo judicaturus est vivos et mortuos.*

ἔδειξεν ἐκ σκότους φῶς, σωτηρίαν ἐκ πλάνης, ζωὴν ἐκ νεκρῶν, εἴσοδον ἐν τῷ παραδείσῳ, ἐξ οὗ ἐκβέβληται⁹ Ἀδάμ, εἰς ὃν πάλιν εἰσῆλθε διὰ τοῦ ληστοῦ, ὡς εἶπεν ὁ Κύριος· *Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ*· εἰς ὃν καὶ ὁ Παῦλος εἰσῆι· ἄνοδόν τε εἰς οὐρανοῦς, ὅπου πρόδρομος εἰσῆλθεν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Κυριακὸς ἄνθρωπος, ἐν ᾧ μέλλει κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς.

2. Πιστεύομεν ὁμοίως καὶ¹⁰ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ πάντα ἐρευνῶν καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ, ἀναθεματίζοντες τὰ παρὰ τοῦτο¹¹ φρονοῦντα δόγματα. Οὔτε γὰρ υἱοπάτορα φρονοῦμεν, ὡς οἱ Σαβέλλιοι λέγοντες μονοούσιον καὶ οὐχ ὁμοούσιον, καὶ ἐν τούτῳ ἀναιροῦντες τὸ εἶναι Υἱόν· οὔτε τὸ παθητὸν σῶμα, ὃ ἐφόρεσε διὰ τὴν τοῦ παντὸς κόσμου σωτηρίαν, ἀνατίθεμεν τῷ Πατρί· οὔτε τρεῖς ὑποστάσεις μεμερισμένας καθ' ἑαυτάς, ὡσπερ σωματοφυῶς ἐπ' ἀνθρώπων, ἐστὶ λογίσασθαι, ἵνα μὴ πολυθείαν¹², ὡς τὰ ἔθνη, φρονήσωμεν· ἀλλ' ὡσπερ ἐκ πηγῆς ποταμὸς γεγεννημένος οὐ διηρέτη, καίτοι δύο σχήματα καὶ δύο ὀνόματα τυγχάνοντα. Οὔτε γὰρ ὁ Πατὴρ Υἱὸς ἐστίν, οὔτε ὁ Υἱὸς Πατὴρ ἐστίν· ὁ γὰρ Πατὴρ, Υἱοῦ Πατὴρ ἐστι¹³· καὶ ὁ

⁹ Seguer. ἐκβέβλητο. Mox Gobler. et Felckm. 1 anon ὡς ἔφη ὁ Κύριος.

¹⁰ Καὶ abest a Seguer. Gobler. et Felckm. 1 anon.

¹¹ Gobler. et Felckman., ταῦτα. Mox Reg. et Seguer. Υἱοπάτορα habent: alii vero et editi, Υἱοπατέρα.

¹² Seguer. πολυθείαν. Id. Mox, γεγεννημένος.

¹³ Ἔστι hic et mox abest a Gobleriane et Felckmanni 1 anonymo

Υἱός, Πατρός Υἱός ἐστίν. Ὡς γὰρ οὐκ ἔστιν ἡ πηγὴ ποταμὸς, οὐδὲ ὁ ποταμὸς πηγὴ, ἀμφοτέρωθεν δὲ ἐν καὶ ταῦτόν ἐστιν ὕδωρ τὸ ἐκ τῆς πηγῆς εἰς τὸν ποταμὸν μετοχετευόμενον· οὕτως ἡ ἐκ τοῦ Πατρὸς εἰς τὸν Υἱὸν θεότης ἀρρέυστως καὶ ἀδιαιρέτως τυγχάνει¹⁴. Φησὶ γὰρ ὁ Κύριος· *Ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐξῆλθον καὶ ἦκω*. Παρὰ δὲ τῷ Πατρὶ ἐστίν αἰὶν ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς· οὐδέποτε δὲ ἐκενώθη ὁ κόλπος τοῦ Πατρὸς τῆς τοῦ Υἱοῦ θεότητος, φησὶ γάρ· *Ἐγὼ ἤμην παρ' αὐτῷ ἀρμόζουσα*. Οὐ φρονοῦμεν δὲ κτίσμα¹⁵ ἢ ποίημα ἢ ἐξ οὐκ ὄντων τὸν τοῦ παντὸς κτίστην Θεὸν τὸν τοῦ Θεοῦ Υἱόν, τὸν ἐκ τοῦ ὄντος ὄντα, τὸν ἐκ τοῦ μόνου μόνον, ὡς¹⁶ συναπεγεννήθη ἐκ τοῦ Πατρὸς αἰδίως ἢ ὁμοίᾳ δόξᾳ καὶ δύναμει· ὁ γὰρ ἑωρακῶς τὸν Υἱὸν καὶ τὸν Πατέρα ἑώρακε. Τὰ πάντα δηλονότι διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐκτίσθησαν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν αὐτὸς κτίσμα, ὡς φησὶν ὁ Παῦλος περὶ τοῦ Κυρίου· *Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα καὶ αὐτὸς ἐστὶ πρὸ πάντων*. Οὐ λέγει δὲ ὅτι πρὸ πάντων ἐκτίσθη, ἀλλ' ὅτι πρὸ πάντων ἐστὶ τὸ γοῦν ἐκτίσθαι ἐπὶ πάντων κεῖται· τὸ δὲ, ἔστι πρὸ πάντων

¹⁴ Reg., τυχόν, mendose.

¹⁵ In mss. Reg. et Seguer. particula καί, quam hic alii et editi addunt, nulla est.

¹⁶ Sic mss. Seguer. et Reg. quos ipsi vidimus, atque etiam editi. Nullam quoque hic mss. discrepantiam affert Felckmannus. Nannius sic hunc locum reddit: *cui ut ab aeterno ex Patre genito par gloria et potestas*. An forte ᾧ pro ὡς legerit? Nos ita vertimus quasi ᾧ legendum esset: nam ex particula ὡς nullus rectus sensus, ut nobis quidem videtur, elici potest. Nostram autem conjecturam non parum confirmant quæ subjiciuntur verba, Ὁ γὰρ ἑωρακῶς τὸν Υἱὸν, etc. *Nam qui videt Filium, videt et Patrem*. Inde enim clarum est hic significari, Filio ex Patre similem adeo gloriam et virtutem esse ab aeternitate genitam, ut qui viderit Filium, viderit simul et Patrem.

μόνω τῷ Υἱῷ ἀρμόττει.

3. Γέννημα τοίνυν κατὰ φύσιν ἐκ τελείου τέλειόν ἐστι, πρὸ πάντων βουνῶν γεννηθέν, τουτέστι πρὸ πάσης λογικῆς καὶ νοερᾶς οὐσίας, ὡς καὶ ἐν ἑτέρῳ τόπῳ φησὶν αὐτὸν ὁ Παῦλος¹⁷ *πρωτότοκον πάσης κτίσεως*. Ἀλλὰ πρωτότοκον εἰπὼν¹⁸, δηλοῖ μὴ εἶναι αὐτὸν κτίσμα, ἀλλὰ γέννημα τοῦ Πατρὸς· ξένον γὰρ ἐπὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ τὸ λέγεσθαι κτίσμα. Τὰ γὰρ πάντα ἐκτίσθησαν ὑπὸ τοῦ Πατρὸς διὰ τοῦ Υἱοῦ· ὁ δὲ Υἱὸς ὁ μόνος ἐκ τοῦ Πατρὸς αἰδίως ἐγεννήθη· διὸ πρωτότοκός ἐστι πάσης κτίσεως ὁ Θεὸς Λόγος, ἄτρεπτος ἐξ ἀτρέπτου. Ἔστι τοίνυν τὸ¹⁹ ὃ δι' ἡμᾶς ἐφόρεσε σῶμα κτίσμα περὶ οὗ λέγει ὁ Ἱερεμίας κατὰ τὴν τῶν Ἑβδομήκοντα ἐρμηνευτῶν²⁰ ἔκδοσιν· *Κύριος ἡμῖν ἔκτισεν εἰς καταφύτευμα σωτηρίαν καινὴν, ἐν ἧ ἡ σωτηρία περιελεύσονται ἄνθρωποι*. Κατὰ δὲ τὸν Ἀκύλαν, περὶ τοῦ αὐτοῦ ῥητοῦ κεῖται· *Ἐκτισε Κύριος καινὸν ἐν τῇ θηλείᾳ*. Ἡ δὲ κτισθεῖσα ἡμῖν εἰς καταφύτευμα σωτηρία²¹ καινὴ

¹⁷ Αὐτὸν ὁ Παῦλος abest a Gobler. et Felckm. 1 anon.

¹⁸ Seguer. omittit εἰπὼν. Gobler. et Felckm. 1 anon., omisso εἰπὼν, δηλῶν habent. In Reg. pro δηλοῖ, δηλῶν legitur.

¹⁹ Sic Regius, Seguer. Gobler. et Felckm. 1 anon. At alii cum editis τό omittunt: editique præterea δι' ἡμᾶς post ἐφόρεσε habent.

²⁰ Ἐρμηνευτῶν deest in Gobler. et Felckm. 1 anon. Hic porro locus sic in Hebræo legitur:: *בָּנָה אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ נְכוּנָה בְּיָמֵי הַשְּׁמֵרָה הַבְּרָכָה בְּבִסּוּסֵי דָבָר* Sid est, *Creavit Deus novum in terra, femina circumdabit virum*.

²¹ Sic Seguer. Cæteri vero et editi, σωτηρίας καινὴ, mendose.

καὶ οὐ παλαιά, ἡμῖν τε καὶ οὐ πρὸ ἡμῶν, Ἰησοῦς ἐστίν²²,
ὁ κατὰ τὸν Σωτῆρα γενόμενος ἄνθρωπος, ὃς ἐρμηνεύεται
πῆ μὲν σωτηρία, πῆ δὲ Σωτήρ. Ἔστι δὲ ἐκ τοῦ Σωτῆρος
ἡ σωτηρία, ὃν τρόπον ἐκ τοῦ φωτὸς ὁ φωτισμός. Ἡ οὖν
ἐκ τοῦ Σωτῆρος σωτηρία κτισθεῖσα καινὴ, καθὼς λέγει
Ἰερεμίας, ἔκτισεν ἡμῖν σωτηρίαν, καὶ ὡς Ἀκύλας φησὶν,
Ἔκτισε Κύριος καινὸν ἐν τῇ θηλείᾳ

²² יֵשׁוּעַ, unde nomen Jesus a verbo, יָצַו, proprie quidem est salus: at
nomen proprium inde deductum recte *Salvator* vertitur. Hinc Hieronymus lib.
1 *Commentarior. In Matth.:* *Jesus Hebræo sermone Salvator dicitur.* Hunc locum
Facundus Hermian. loco supra laudato his verbis refert: *Ea vero salus, quæ nobis
condita est ad plantationem nostram, nova est et non vetus, nobis et non eis, qui ante
nos. Jesus qui juxta Salvatorem factus est homo, qui interpretatur pastor, salus, interdum
etiam Salvator.* Hæc ibi perperam e Græco reddita.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.